

1 Úvod

Česká školní inspekce předkládá tematickou zprávu s výsledky inspekční činnosti zaměřené na vzdělávání žáků ve středních školách s pedagogickými obory vzdělání. Inspekční činnost byla realizována podle § 174 odst. 2 písm. a) a d) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Tematická inspekční činnost byla realizována od 27. listopadu 2015 do 31. května 2016 ve 42 středních školách poskytujících vzdělávání v oborech vzdělání Předškolní a mimoškolní pedagogika, Pedagogické lyceum a Pedagogika pro asistenty ve školství, a to ve všech formách vzdělávání, které dané školy realizují.

2 Zaměření inspekční činnosti

Inspekční činnost byla zaměřena zejména na podmínky, průběh a výsledky přípravy žáků na povolání učitele mateřské školy a vychovatele v zájmovém vzdělávání s ohledem na současné požadavky kladené na pedagogickou úroveň předškolního vzdělávání a s ohledem na připravenost škol i absolventů na měnící se potřeby vzdělávání v mateřských školách.

V rámci inspekční činnosti ve středních školách s pedagogickými obory vzdělání Česká školní inspekce především zjišťovala, jakým způsobem jsou žáci přijímáni ke vzdělávání, zda a jak jsou v průběhu vzdělávání seznamováni s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“) a s tvorbou školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“), byly zjišťovány podrobnosti o průběhu vzdělávání žáků a způsoby, jakým školy ověřují jejich odborné znalosti a praktické dovednosti. Větší část zjištění vycházela z hospitací v rámci učební praxe, v jejímž průběhu vedli výuku v mateřských školách žáci oboru vzdělání Předškolní a mimoškolní pedagogika. Inspekční činnost byla v této části zaměřena na obsah učební praxe, na stanovení a naplnění cíle, na složky obsahu cíle, dále byly zjišťovány výskyt a účelnost forem, metod výuky a dalších specifických činností. Česká školní inspekce také zjišťovala, zda žáci účelně využívají didaktické pomůcky a didaktickou techniku. V pohospitačním rozhovoru s hodnotitelem žáka byla hodnocena připravenost žáka a také to, nakolik efektivně žák dokázal své vědomosti a dovednosti využívat.

V rozhovoru s ředitelem střední školy či jím vybraným pedagogem byly zhodnoceny zejména předpoklady žáků závěrečných ročníků pedagogických oborů vzdělání, to, zda odpovídá profil absolventa potřebám současné praxe a v jakém rozsahu bude nezbytná adaptace budoucích absolventů při jejich nástupu do praxe.

Inspekční činnost byla provedena ve 42 středních školách v celkem 52 oborech¹, v nichž se ve 39 oborech vzdělávali žáci v denní formě vzdělávání, v jednom oboru v denní formě vzdělávání ve zkráceném studiu, v osmi oborech v dálkové formě vzdělávání a ve čtyřech oborech v kombinované formě vzdělávání. Inspekční činnost se ve 44 případech ze zmíněných 52 oborů týkala oboru vzdělání Předškolní a mimoškolní pedagogika (mezi pedagogickými obory vzdělání jde jednoznačně o dominující a nejvíce preferovaný obor), prezentované informace a závěry se tak vztahují zejména k němu.

¹ Oborem se rozumí kombinace oboru vzdělání (Předškolní a mimoškolní pedagogika, Pedagogické lyceum a Pedagogika pro asistenty ve školství) a formy vzdělávání (denní, denní ve zkráceném studiu, dálková, kombinovaná) na konkrétní škole.